

СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ РАУФА АБЛЯЗОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою
Східноєвропейського університету
імені Рауфа Аблязова
протокол № 07/25
від «28» жовтня 2025 р.

Голова Вченої ради
Східноєвропейського університету
імені Рауфа Аблязова

Я ЧУДАЄВА

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказ ректора
Східноєвропейського університету
імені Рауфа Аблязова
від «28» жовтня 2025 р. № 43

Ректор
Східноєвропейського університету
імені Рауфа Аблязова

Я ЧУДАЄВА

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ У ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ ПРИВАТНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ РАУФА АБЛЯЗОВА»

СХВАЛЕНО
Педагогічною радою
Фахового коледжу Приватного закладу вищої
освіти «Східноєвропейський університет імені
Рауфа Аблязова»
протокол від «23» жовтня 2025 р.
№ 2-25/26

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про організацію інклюзивного навчання у Фаховому коледжі Приватного закладу вищої освіти «Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова» (далі – Положення) регламентує організацію навчання здобувачів фахової передвищої освіти з особливими освітніми потребами, а також формування у Фаховому коледжі Приватного закладу вищої освіти «Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова» (далі – Фаховий коледж) інтегрованого освітнього середовища шляхом впровадження комплексу заходів, що забезпечують повноцінне залучення таких здобувачів в освітній процес для здобуття ними фахової передвищої освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей.

1.2. Положення розроблено відповідно до Конституції України, законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», Порядку організації інклюзивного навчання в закладах фахової передвищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15 грудня 2021 р. № 1321, інших нормативних актів у сфері освіти, Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю, Саламанської декларації та ін.

1.3. Особи з особливими освітніми потребами, які навчаються у Фаховому коледжі, мають право на:

повагу до людської гідності, захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм дискримінації за ознакою наявності особливих освітніх потреб, стану здоров'я чи інвалідності або будь-якою іншою ознакою;

отримання якісних освітніх послуг, які враховують особливі освітні потреби та забезпечують максимально можливу індивідуалізацію освітнього процесу;

формування та реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії (за наявності) та індивідуального навчального плану (за потреби);

участь у формуванні індивідуального навчального плану (за потреби), вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньо-професійною програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менше 10 відсотків загальної кількості кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи, передбачених для освітньо-професійної програми фахової передвищої освіти;

справедливе та об'єктивне оцінювання результатів навчання, яке передбачає забезпечення розумного пристосування під час оцінювання, у тому числі збільшення часу на оцінювання, використання доступних форматів, у тому числі абетки та шрифту Брайля, залучення перекладачів жестової мови (за потреби) тощо;

безоплатне забезпечення інформацією для навчання в доступних форматах із використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності, зумовлені станом здоров'я;

забезпечення доступності територій, будівель, споруд і приміщень для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення на строк здобуття освіти в порядку, встановленому законодавством;

спеціальний навчально-реабілітаційний супровід та вільний доступ до інфраструктури закладу освіти;

самостійне (у разі навчання за власні кошти) чи за згодою відповідної фізичної або юридичної особи (у разі навчання за кошти фізичних або юридичних осіб) збільшення тривалості виконання освітньо-професійної програми за погодженням із Фаховим коледжем, що має бути відображено в договорі про надання освітніх послуг;

створення умов для залучення до всіх заходів Фахового коледжу, участь у заходах з освітньої, дослідницької, науково-дослідної, спортивної, мистецької, громадської діяльності, що здійснюються в Україні та за кордоном, в установленому законодавством порядку із забезпеченням розумного пристосування та з урахуванням особливих освітніх потреб;

забезпечення розумного пристосування (у разі потреби);

забезпечення інших необхідних умов для навчання.

Особи з особливими освітніми потребами мають інші права, гарантовані законодавством, зокрема Законом України «Про фахову передвищу освіту».

У результаті облаштування територій, будівель, споруд і приміщень, особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам населення забезпечуються умови для вільного пересування та безперешкодного доступу.

1.4. Фаховий коледж з метою забезпечення реалізації права на фахову передвищу освіту осіб з особливими освітніми потребами створює необхідні умови для здобуття такими особами якісної фахової передвищої освіти шляхом:

створення інклюзивного освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів осіб з особливими освітніми потребами, зокрема надання можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії;

належного кадрового, матеріально-технічного, організаційного та інформаційного забезпечення;

безоплатного забезпечення інформацією для навчання в доступних форматах із використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності, зумовлені станом здоров'я;

забезпечення необхідними допоміжними засобами для навчання, що дають змогу опанувати освітньо-професійну програму, у тому числі відповідно до Порядку забезпечення допоміжними засобами для навчання осіб з особливими освітніми потребами у закладах освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2020 р. № 1289, та згідно з переліками, затвердженими Міністерством освіти і науки України;

забезпечення підручниками, у тому числі електронними, посібниками здобувачів повної загальної середньої освіти у Фаховому коледжі, що

враховують особливі освітні потреби, у тому числі надрукованими шрифтом Брайля;

забезпечення посібниками педагогічних працівників, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами у Фаховому коледжі;

забезпечення доступу до мережі Інтернет, системи баз даних у Фаховому коледжі з урахуванням розумного пристосування, а також за потреби до термінального та спеціального допоміжного обладнання.

1.5. Засновник Фахового коледжу зобов'язаний забезпечити відповідно до законодавства створення у закладі освіти безперешкодного середовища для учасників освітнього процесу, зокрема для осіб з особливими освітніми потребами.

2. ПРИЙОМ НА НАВЧАННЯ, ФОРМУВАННЯ ГРУП

2.1. Прийом на навчання для здобуття фахової передвищої освіти здійснюється на конкурсній основі на підставі Правил прийому Фахового коледжу, розроблених відповідно до Умов прийому на навчання до закладів фахової передвищої освіти у відповідному році, затверджених Міністерством освіти і науки України.

Особи з особливими освітніми потребами, які планують вступити до Фахового коледжу, або їх батьки (інші законні представники) у строки, визначені у Правилах прийому, подають письмову заяву про необхідність забезпечення розумного пристосування із зазначенням переліку розумного пристосування, що є обов'язковою для розгляду та реалізації Університетом та Фаховим коледжем.

2.2. Зарахування осіб з особливими освітніми потребами до Фахового коледжу здійснюється відповідно до законодавства.

2.3. Директор Фахового коледжу на підставі заяви особи з особливими освітніми потребами або її батьків (інших законних представників) та висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи, наданого інклюзивно-ресурсним центром, в обов'язковому порядку утворює інклюзивну групу.

Утворення інклюзивної групи у Фаховому коледжі та припинення її діяльності здійснюється відповідно до розпорядження директора Фахового коледжу.

Гранична чисельність осіб з особливими освітніми потребами в певній інклюзивній групі встановлюється директором Фахового коледжу з урахуванням вимог до формування академічних груп у закладах фахової передвищої освіти, затверджених Міністерством освіти і науки України, виходячи з індивідуальних особливостей здобуття освіти такими особами, освітньо-професійної програми, пристосованості аудиторій тощо, але не може перевищувати 50 відсотків загальної чисельності осіб з особливими освітніми потребами в такій академічній групі.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ СУПРОВОДУ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

3.1. З метою забезпечення здобуття особами з особливими освітніми потребами якісної фахової передвищої освіти заклади освіти утворюються команди психолого-педагогічного супроводу особи з особливими освітніми потребами (далі – команда).

Рішення про утворення або ліквідацію команди приймає директор Фахового коледжу на підставі висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи, наданого інклюзивно-ресурсним центром.

3.2. Команда утворюється з метою розроблення індивідуального навчального плану для осіб з особливими освітніми потребами, які цього потребують.

До складу команди залучаються педагогічні, науково-педагогічні, інші працівники Фахового коледжу, інші фахівці (за потреби), особи з особливими освітніми потребами або батьки (інші законні представники) таких осіб.

3.3. Команда виконує такі завдання:

співпрацює із структурними підрозділами Фахового коледжу, Університету щодо організації інклюзивного навчання та забезпечення спеціального навчально-реабілітаційного супроводу осіб з особливими освітніми потребами;

розробляє індивідуальний навчальний план осіб з особливими освітніми потребами, проводить моніторинг його виконання, вносить до нього зміни;

організовує підготовку (підвищення кваліфікації) науково-педагогічних та педагогічних працівників Фахового коледжу, волонтерів для роботи з особами з особливими освітніми потребами;

консультує та надає методичну допомогу науково-педагогічним та педагогічним працівникам Фахового коледжу щодо організації освітнього процесу осіб з особливими освітніми потребами;

провадить інформаційно-просвітницьку діяльність із формування толерантного ставлення до осіб з особливими освітніми потребами;

співпрацює із закладами соціального захисту населення, громадськими об'єднаннями.

3.4. Розпорядженням директора Фахового коледжу з числа працівників закладу освіти призначаються відповідальні за психолого-педагогічний супровід здобувачів освіти Фахового коледжу (у разі наявності таких здобувачів освіти у контингенті), які організовують роботу команди.

3.5. Інклюзивне навчання осіб з особливими освітніми потребами передбачає надання їм (за потреби) соціальних послуг, зокрема фізичного супроводу осіб з інвалідністю, які мають порушення опорно-рухового апарату та пересуваються на кріслах колісних, порушення зору, перекладу жестовою мовою, із переліку базових соціальних послуг відповідно до Закону України «Про соціальні послуги» та згідно з державними стандартами надання відповідних послуг, затверджених Мінсоцполітики. Директор Фахового коледжу створює умови для надання таких послуг у закладі освіти на підставі письмової

заяви особи з особливими освітніми потребами (у разі коли особа є повнолітньою) або одного з її батьків (інших законних представників) не пізніше ніж за два робочих дні після подання такої заяви. Допуск особи, яка надає базову соціальну послугу, до Фахового коледжу здійснюється за умови дотримання такою особою правил внутрішнього розпорядку закладу освіти, охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки на основі укладення відповідного договору між Фаховим коледжем та особою, яка надає такі послуги, за згодою особи з особливими освітніми потребами (у разі коли особа є повнолітньою) або одного з її батьків (інших законних представників).

Для забезпечення соціальних потреб осіб з особливими освітніми потребами до Фахового коледжу можуть бути допущені один із батьків особи з особливими освітніми потребами або уповноважена ними особа. Рішення про їх допуск до участі в освітньому процесі приймає директор Фахового коледжу на основі укладення відповідного договору між закладом освіти та особою, яка забезпечує соціальні потреби особи з особливими освітніми потребами.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

4.1. Здобуття повної загальної середньої освіти особами з особливими освітніми потребами, які зараховані до Фахового коледжу на основі базової середньої освіти, здійснюється відповідно до Порядку організації інклюзивного навчання в закладах загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2021 р. № 957.

Для осіб з особливими освітніми потребами може передбачатися індивідуальна освітня траєкторія шляхом розроблення та реалізації Фаховим коледжем індивідуального навчального плану.

Індивідуальний навчальний план особи з особливими освітніми потребами розробляється за її участю з урахуванням рекомендацій індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та / або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини (за наявності), підписується такою особою (у разі коли особа є повнолітньою) або одним із її батьків (інших законних представників) та затверджується директором Фахового коледжу.

4.2. Освітньо-професійні програми фахової передвищої освіти для осіб з особливими освітніми потребами можуть мати корекційно-розвитковий складник. Такий складник повинен враховувати рекомендації індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та/або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини (за наявності).

5. ФІНАНСУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ

5.1. Фаховий коледж надає освітні послуги здобувачам освіти за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб, інших не заборонених законодавством джерел фінансування.